Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 19.09.2012 www.osw.waw.pl

Putin krytykuje projekt budżetu i rząd Miedwiediewa

Ewa Fischer, Jadwiga Rogoża

18 września na posiedzeniu w Soczi prezydent Władimir Putin ostro skrytykował projekt budżetu na rok 2013, upubliczniony przez Ministerstwo Finansów, zarzucając mu brak uwzględnienia postulatów zawartych w dekretach prezydenta. Wydane w dniu objęcia urzędu 7 maja dekrety w większości zawierały populistyczne postulaty socjalne (dotyczące m.in. podnoszenia wynagrodzeń w sferze budżetowej, obniżania cen mieszkań czy nawet stworzenia warunków dla zwiększenia przeciętnej długości życia do 74 lat).Putin skrytykował projekt budżetu również za brak bodźców prorozwojowych i nieuwzględnienie w nim założeń reformy systemu emerytalnego oraz programu rozwoju Syberii i Dalekiego Wschodu. Prezydent oskarżył rząd o nieefektywność i nakazał premierowi Miedwiediewowi (nieobecnemu na posiedzeniu) udzielenie nagany trzem ministrom – rozwoju regionalnego, pracy oraz edukacji.

Opracowany przez Ministerstwo Finansów projekt budżetu zakłada zmniejszenie deficytu do 0,8% PKB (wobec przewidywanego w lipcu 1,5% PKB), dzięki prognozom większego (o 0,5 punktu procentowego) wzrostu dochodów – do 19,3% PKB i jednoczesnej obniżce wydatków (o 0,2 punktu procentowego) – do 20,1% PKB.

Komentarz

- Mimo iż krytyka Władimira Putina dotyczyła założeń budżetowych, jej intencją nie wydaje się być głębsza rekonstrukcja budżetu w kierunku zwiększenia wydatków socjalnych. Uchwalenie populistycznego budżetu (którego publicznie domaga się Putin) w warunkach zbliżającego się kryzysu gospodarczego groziłoby bowiem wzrostem inflacji (wyższym niż założony w obecnym projekcie 5,5%) i deficytu budżetowego. Eksperci wyliczyli, iż dla realizacji postulatów zawartych w dekretach Putina konieczny byłby wzrost gospodarczy na poziomie co najmniej 6–7% PKB (wzrost PKB w 2013 roku szacowany jest na 2–3%).

- Ostra krytyka rządu znamionuje powrót Putina do populistycznego schematu rządzenia z okresu jego pierwszych dwóch kadencji prezydenckich (2000–2008). W ramach tego schematu głowa państwa publicznie nakazuje prowadzenie prosocjalnej (i często nierealistycznej) polityki, a z jej realizacji rozliczany jest rząd. Dodatkowo, wykorzystywanie przez Putina „opiekuńczej" retoryki podyktowane jest przez

pogarszające się prognozy ekonomiczne, spadające notowania prezydenta oraz coraz aktywniejsze wykorzystywanie przez opozycję haseł socjalnych w krytyce władz.

- Krytyka rządu Miedwiediewa miała jednocześnie formę publicznej demonstracji politycznej. Gabinet ministrów musiał się stawić na zwołanym nagle posiedzeniu w rezydencji Putina w Soczi, gdzie został ostro zbesztany za niewykonywanie dekretów prezydenta i „systemową niesprawność". Sam premier Miedwiediew nie był obecny, gdyż w tym czasie prowadził posiedzenie na temat innowacyjnego rozwoju medycyny w Skołkowo. Wystąpienie Putina, nagłośnione przez państwowe media, miało na celu wzmocnienie jego wizerunku głównego decydenta. Jednocześnie wpisuje się ono w narastające od kilku miesięcy publiczne spory pomiędzy Kremlem a rządem i samym Miedwiediewem dotyczące m.in. polityki gospodarczej i stopnia restrykcyjności polityki władz (m.in. wobec środowisk oponentów władz).